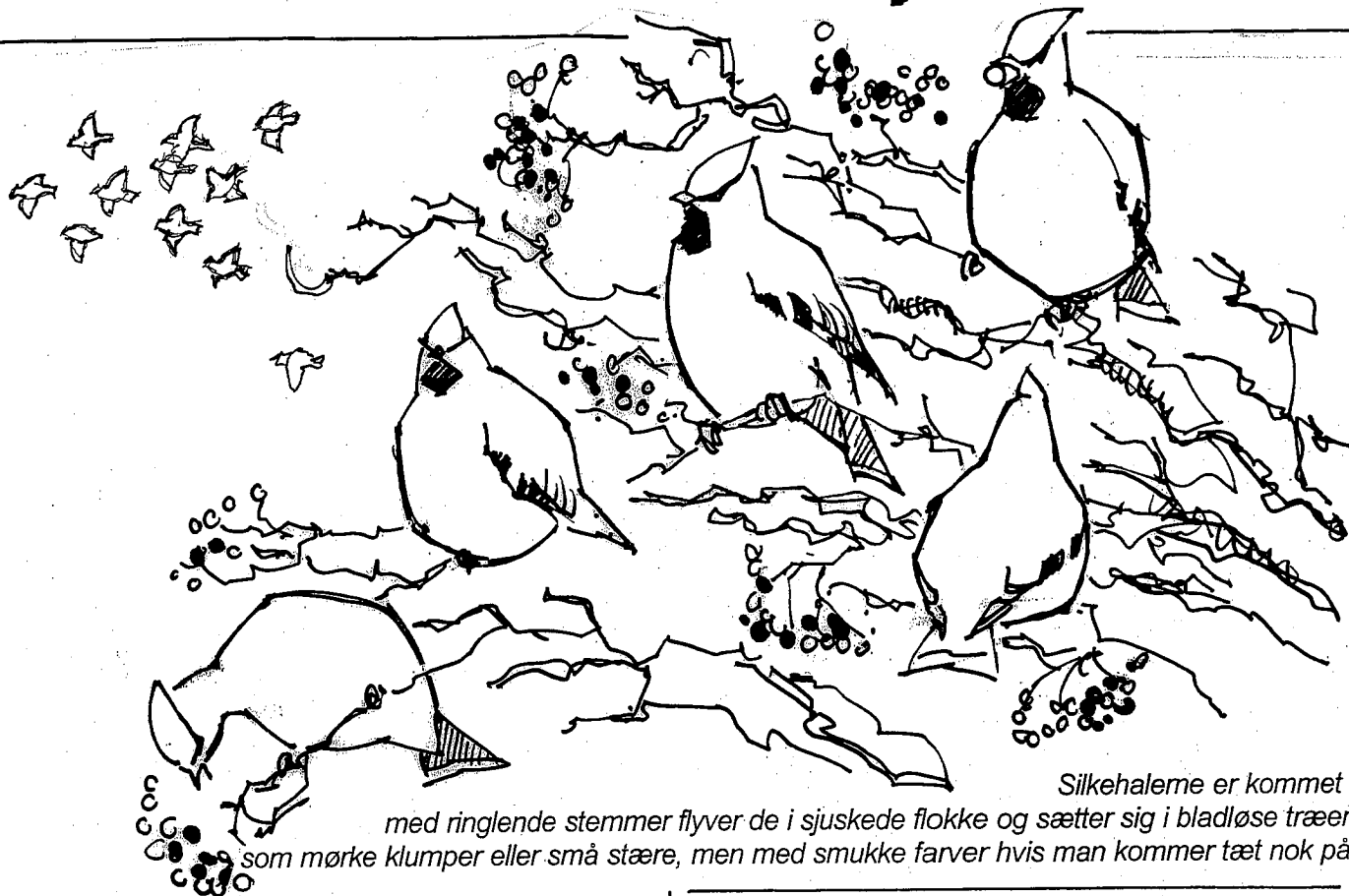

november 2004

RomerNyt

Silkehalerne er kommet med ringlende stemmer flyver de i sjuskede flokke og sætter sig i bladløse træer som mørke klumper eller små stære, men med smukke farver hvis man kommer tæt nok på

BUNDBID .....

Det er ikke gået helt som forventet med opfiskning af Søen, men det skal nok ende med at lykkes.

Første fiskedræt foregik planmæssigt. Fangsten blev ca 60kg, men målet var at opfiske mindst det dobbelte for at reducere den samlede bestand på ca 160kg ifølge en ekspertvurdering.

Andet fiskedræt fik 'i fisk' så at sige. Målet var igen at opfiske mindst 60kg, men nettet blev revet i stykker og anstrengelserne gav intet resultat. Tredie forsøg blev foretaget her i slutningen af oktober. Resultatet blev ca 30kg og altså ikke godt nok. Problemet er, at nettet fanger bunden, og fiskene slipper ud når nettet løftes for at få det fri.

Fiskeriet er nu indstillet for i år, men til foråret er det hensigten at gøre et forsøg mere med stationære net. Den store gedde (4.5 kg) har det forøvrigt fint, den har nu været i nettet to gange, og det klare vand på denne årstid hjælper den forhåbentlig til en god fangst blandt skallerne.

Forøvrigt overvejer udvalget fortsat at gøre noget for at støtte Søens bestand af aborrer.

JULEMØDE 2004 .....

Tiden er inde til Julemøde 2004. Torsdag den 25.11. foregår det kl.19 - ca.22 i Kantinen på Nordvestskolen og efter sædvane skal vi endnu engang forene det nyttige med det fornøjelige.

Som varslet i RomerNyt-21 bliver kritik af den grønne pleje diskussionens tema.

Afsættet er Hans Olesens indlæg og interviewet med DgUs 'Morten' i RomerNyt-21, samt mundtlig kritik som er fremført igennem årene og en skriftlig kritik fra de yngste romere (gengivet i dette blad).

Desuden kan interviewet med Helge Hjertholm (RomerNyt-21) lægges til grund, - Hjertholm var formand for det første Grønne Udvalg.

Der er ikke modtaget andre indlæg forud for mødet, men det foreliggende materiale er sammenfattet i omstående diskussionsoplæg som omdeles sammen med mødeinvitationen. Oplægget kan desuden suppleres på selve Julemødet.

VELKOMMEN til JULEMØDE 25.NOV.2004 KL.19 !!

Oplæg til diskussion

Sikring af vildskaben

1) *Park eller jungle eller -*

"Vi ønsker ikke en park med store solitært stående træer i en friseret plæne ..."

Fra bar mark til jungle, - hvordan er det nu, hvordan skal det blive?

Hvor tæt skal det være? - Er de lange kig lange nok?

2) *Den landskabelige ide*

Landskabet omkring bebyggelsen og indenfor - store træer ude og små inde eller ??

Vildt som Hornbæk Plantage eller 'natur' som en japansk have?

De solitære træer, - hvor mange, hvor store?

3) *Huse i landskabet*

Husene i det grønne - det grønne ind til husene.

KVL anbefalede præcis overgang mellem haver og fællesareal, -

er overgangen præcis nok? - Skal der fortsat tyndes ud?

4) *Holdninger*

Individuelle ønsker vedrører stort set kun nærmiljøet - helheden varetages af DgU!?

Nogle skærmer sig, andre lukker op, - variationen er en kvalitet?

Klipet græs afspejler holdninger, - variationen er en kvalitet?

5) *Fældning og nyplantning*

"Det er let at fælde et træ - og 40 års vækst er væk .." -

hvad med at fælde hvert 20ende år og skaffe lys og åbenhed?

Hvor er balancepunktet mellem ønsker om fældning og bevaring af det vilde?

6) *Hvad har birken gjort?*

Vi har alle vores favoritter: Hvor meget birk?

Hvad med ønsker om rødtjørn? -

Hvad med ask - frugttræer ... ?

7) *Søen*

Vildskaben gælder også Søen - Indtil 1999 levede romerne med at tagrør stort set skjulte Søen, - i dag ønsker man stort set tagrør væk overalt.

Skal rørsangeren sætte grænsen for indgrebene? - Hvad med iris på søbredden?

8) *Græsslåning*

Slåningen som den praktiseres nu ser ud til at have haft en gavnlig indflydelse på vegetationen, - der er områder med fin blanding af blomster og forskellige græsser. -

Gør vi det optimale: Hvad med skærmpflanter? - Hvad med nælder og skvalderkål?

9) *Passer vi arealet for godt?*

Vi har holdt stilen i 45 år, - men gør vi det godt nok eller gør vi det for godt? -

"Træernes livsforløb kan ikke hamle op med skiftende udvalgs forskellige meninger".

Den grønne Plan kan fortsat ændres.

pkm/jj

STATUSRAPPORT fra LOVUDVALGET .....

LOVudvalget har forsat svært med at komme igang med sin egentlige opgave idet tegning af selv en mindre bestyrelsesansvarsforsikring byder på vanskeligheder. Udvalget har dog sideløbende fået hul på sit arbejde med vedtægterne.

Forsikring.

Forhandlinger er igang om en forsikring vedrørende bestyrelsesansvar som supplement til vores nuværende 'erhvervsforsikring'.

Begge forsikringer er nødvendige efter de oplysninger vi har, men der er en række mærkværdige forhold i policeudkastet, som udvalget ønsker klarhed over før en tegning kan ske. - Det fremgår blandt andet, at begge forsikringer dækker ansvar, som i en given situation kan tænkes pålagt os ved rettens afgørelse, men det fremgår ikke hvad forskellen på de to forsikringer egentlig er. Tilsammen er de så forholdsvis billige, at vi rent ud sagt må have præciseret hvad nytte de er til. - Her skal det imidlertid endnu en gang understreges, at der er tale om ansvarsforsikringer, og at ulykker på Romerhusenes område kun i særlige tilfælde vil være fællesskabets/bestyrelsens ansvar. Romerne bør derfor hver for sig overveje tegning af egen fritidsulykkesforsikring.

Vedtægterne.

Pligten til medlemskab af Ejerlauget er tinglyst og vedtægterne er/skal godkendes af Kommunen. I forbindelse med hushandel må enhver køber antages at have gjort sig bekendt med bestemmelsen og de dertil knyttede vedtægter. Vedtægterne er ikke tinglyst, - formentlig for at det skal være overkommeligt at foretage ændringer.

I forbindelse med den aktuelle revision/justering af vedtægterne vil følgende forhold blive taget iagt:

- Fredningen skal fremgå eksplicit af vedtægterne
- Henvisning til Ordensreglerne bør fremgå.
- Henvisning til Vedligeholdelsesvejl. bør fremgå.
- Henvisning til Den grønne Plan bør fremgå.
- Generalforsamlingsbeslutning vedr. signalafgift skal indgå.

Godkendelse af referater.

Et forslag blev fremsat på generalforsamlingen i maj 04 (Anette Sjø) om at generalforsamlingsreferater bør godkendes af den følgende generalforsamling. -

Efter en drøftelse anser udvalget, at det IKKE er muligt at imødekomme forslaget, idet det vil indebære forelæggelse for en 'ny' forsamling med andre deltagere samt være et brud på almindelig foreningspraksis. - Referaterne er dirigentens ansvar. Utilfredse må gribe ind under generalforsamlingen og sikre sig at udsagn føres til referat, eller man må indkalde ekstraordinær generalforsamling eller genfremsætte forslag på den følgende ordinære generalforsamling.

Ordensreglerne.

Ordensreglerne skal gennemgås for at sikre at bestemmelserne forsat er dækkende og relevante. Specielt skal sanktionsmuligheder (eller mangel på samme) overvejes. I praksis er der måske ikke noget problem.

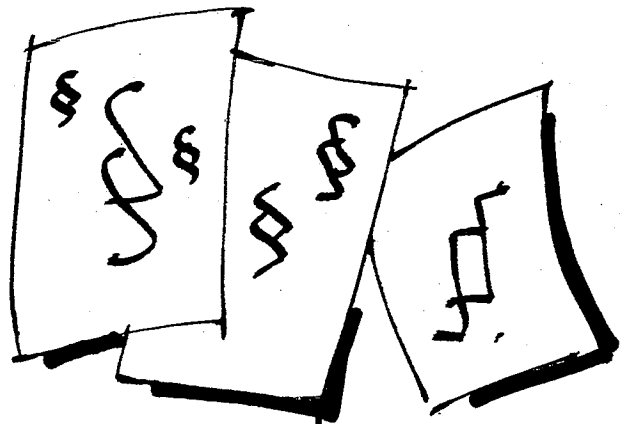
Vedligeholdelsesvejledningen.

Indholdet afventer udmelding fra KuAS i en aktuel dialog med BYGNudvalget om fredningen. Formen bør vurderes mht. rådgivning, tilladelser, tilsyn og påtaleret.

Den grønne Plan.

Indholdet sorterer under DgU, men formen bør vurderes for eksempel mht. bestemmelser, som har karakter af 'absolut vetoret'. F.eks. skal/kan bestemmelsen om 'gene forud for herlighed' vurderes i sine konsekvenser.

På møder i november og videre er det udvalgets plan systematisk at gennemgå vedtægterne og Ejerlaugets øvrige papirer.

LOVUDVALGET vedrørende 3 MATRIKLER .....

Romerhusenes fællesareal er opdelt i 3 matrikler, og den kendsgerning har givet anledning til en del overvejelser og synspunkter om rettigheder og muligheder og begrænsninger for fællesskabet. Senest på generalforsamlingen i maj 2004 blev LOVudvalget opfordret til at søge klarhed over forholdene i forbindelse med det indgangsværende arbejde med Ejerlaugets vedtægter. - Forholdene er nu undersøgt, og udvalgets konklusion er som følger:

I forbindelse med køb af byggegrunden i sin tid blev Romerhusenes samlede areal opdelt i 3 dele af rent byggeadministrative årsager. Hver trediedel omfatter 19-21 husparceller + én af de ialt 3 fælles matrikler (1lh-1ke-1md Kronb.Ladeg) som ejes ligeligt af hver trediedels respektive ejere. I skødet (§6f) for daværende køb af de tre trediedele fastslås at: 'Køberen er pligtig at være medstifter af og medlem af en grundejerforening, der skal dannes med det formål at træffe bestemmelse om anlæg og vedligeholdelse af fællesarealet (hhv. matr. 1lh-1ke-1md) og de indre adgangsveje (jvf. §1stk.4)(disse er senere overtaget af kommunen/red),... hvilken grundejerforenings vedtægter skal godkendes af Helsingør Kommune...'. -

Bestemmelsen er tinglyst særskilt på de 3 fællesmatrikler, og den fremgår således i forbindelse med hver hushandel hvor købet af de respektive andele af fællesarealerne netop fremgår.

Hver ejers ejendomsret til en andel af et af de tre fællesarealer fremgår således explicit ved hver hushandel. Udefrakommende indgreb med økonomiske konsekvenser for ejendomsretten (ekspropriation o.lign?) er derfor et anliggende mellem den pågældende myndighed og de respektive ejere, - og kun for dem.

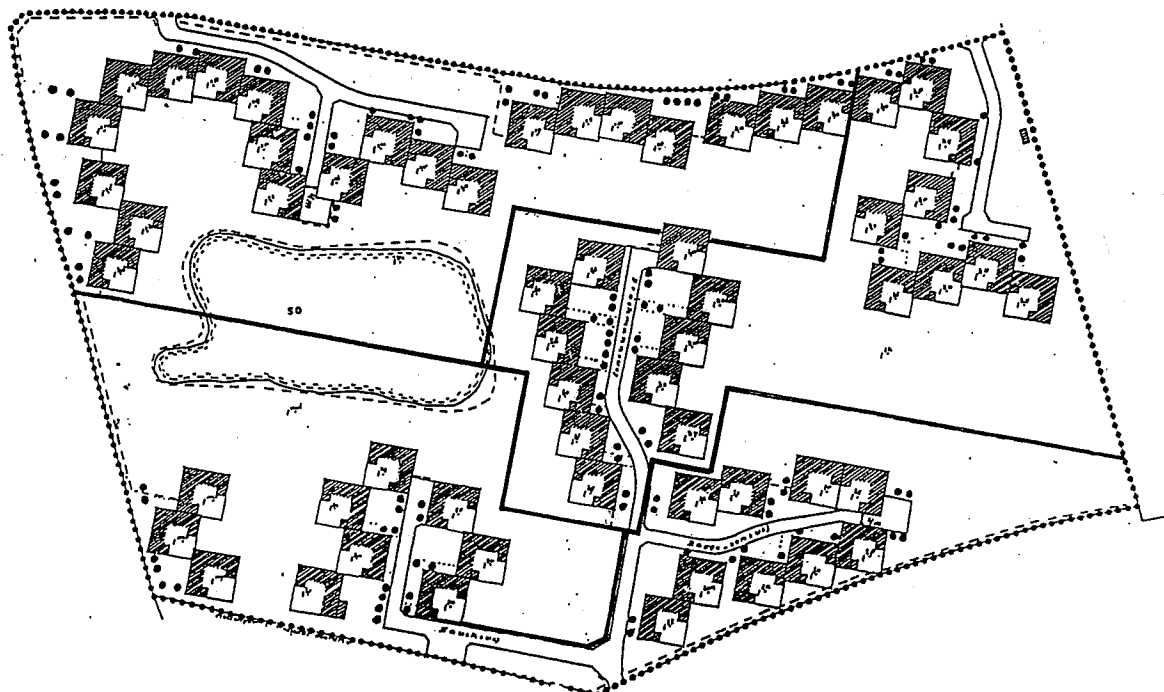
Oprettelse og medlemsskab af en grundejerforening er derimod tinglyst for hver af de ca 20 ejere

af hver fællesmatrikel som en pligt, og bestemmelsen er opfyldt med oprettelsen af Ejerlauget fælles for alle 3 matrikler. -

Formålet for Ejerlauget er ifølge vedtægterne 'at varetage ejernes fællesinteresser, herunder bl.a. at sikre et fortsat ensartet udseende af de (....) anførte ejendomme samt at sikre en fortsat hensigtsmæssig beplantning (... samt drift af foreningens fælles antenneanlæg)'. - Ejerlauget og dets bestemmelser er dermed et fælles anliggende for samtlige romere.

Ejerlaugets vedtægter fastslår således at drive de 3 fællesmatrikler under ét (ligesom det er sket i alle årene). Alle fælles udgifter til fællesarealer deles ligeligt mellem medlemmerne og betales over kontingentet, herunder bl.a. udgifter til 'det grønne', til Søen, de indre veje og til Skuret. - Ejerlaugets vedtægter er godkendt af kommunen, som ligeledes skal godkende ændringer af vedtægterne.

Udvalget vurderer hermed at medlemmer af Ejerlauget Romerhusene er underlagt en fælles forpligtelse til at drive fællesarealet som én helhed, og at bestyrelsen har mandat til at træffe alle fornødne afgørelser i så henseende. I praksis sker dette dog altid efter nøje drøftelse internt og i overensstemmelse med fredningsmyndigheden. *

Kære grønne udvalg.

Vil i ikke nok lade være

med at skære de lave

grene af vores klatre træ. de

er meget gode at klatre i.

Klatretæet er vores ynglings

sted. Kærlig hilsen romer børnene

Anton h.

Wilma

Anna

Oskar

Emilie

JEAP

Oscar

Nanna

Eva

Under planlægning af en arbejdsweekend beder Det grønne Udvalg som bekendt om kommentarer til de fremførte forslag.

Her en sådan kommentar fra de yngste romere.

Konkret gjorde vi det, at vi kappede en gren ca 1 meter fra stammen. Hermed skulle alle hensyn være imødekommet: de voksne får ikke grenen i hovedet, når de går på stien, og børnene mister ingen grene at klatre i.

DgU/pkm

ROMERLIV XII ..... Birgit Jørgensen (CP11) fortæller

Birgit og Vetle Jørgensen startede i en lille lejlighed med koldt vand, kakkelovn og jævnstrøm i Antonigade i det indre København. Vetle var arkitekt og som andre unge arkitekter sad han om aftenen og tegnede på sit drømmehus. Resultatet af anstrengelserne lod imidlertid vente på sig, og da barn nummer to var på vej måtte der ske noget. Birgit så en artikel med overskriften: 'Utzon tegner bebyggelse for mindrebemidlede, børnerige familier' - og selv om en ung, ærgerrig arkitekt helst havde bygget selv, var det acceptabelt at bo i et hus af den berømte Utzon.

"Vi henvendte os til sagfører Berning i 1958 og traf aftale om at købe huset på Carl Plougsvej," fortæller Birgit Jørgensen. "Vi ønskede at bo så langt væk fra Søen som muligt på grund af risikoen for børnene, og det var skrækkeligt at en drukneulykke sidenhen skulle berettiggere vores frygt. - Desuden kunne vi godt lide at bo 'på en sidevej til en sidevej til en sidevej' og lige op mod Montebelloskoven, hvor skovbrynet dengang stod som en tæt mur af unge graner." -

"Huset var endnu ikke opført, da vi købte det, og vi kunne selv vælge hustypen med to kamre på stribe, så var der også plads til begge børn. I sommeren 1959 flyttede vi ind. Møbler havde vi nærmest ingen af, og mad lavede vi på spritapparat indtil vi fik råd til at anskaffe elkomfur. Huset var bygget som det første i rækken mod Dalen. De øvrige huse lå blot som fundamenter, det vil sige bortset fra nr. 13's mur som samtidig var vores gavl. Gennem vinduet til nr. 13 så vi ud i den tomme luft, - det var en ejendommelig oplevelse og temmeligt råt." -

"Legekammerater var der ingen af lige straks, men vores børn var også ganske små, og de legede mest lige omkring huset. Det følgende halvår flyttede de øvrige ind, og vores ældste begyndte at lege med Kjædegaard's drenge (CP17/red). - En dag fik vi alle en grabfuld muld fra en stor dyngge i Dalen. Det var til at gøre godt med i gårdhaven, som for vores vedkommende var indrettet med en stor sandkasse."

Vetle blev færdiguddannet i 1961, og efter fælles forventning var det så Birgits tur til at tage en uddannelse. Sådan kom det imidlertid ikke til at gå, for dels havde Vetle en karriere at tage vare på, dels tog børnene meget tid, og nu var nummer tre på vej. I 60'erne var det endnu almindeligt at kvinderne 'gik hjemme' og børnehavepladser var næsten umulige at få selv om den ældste var skrevet op 'med stort kryds'.

Vetle blev ansat ved GTO, og desuden bistod han sin arkitekt-far med forskellige opgaver for selv at lære af det. Endelig havde han sine egne opgaver, som han arbejdede med i en lille hjemmetegnesteue i enden af garagen. Birgit assisterede på tegnestue

en hos Vetle og faderen når det kunne lade sig gøre for børnene. Og dem var der fire af, da Vetle 1965 fik ulandsmidler til at studere lærstedsbyggeri i Nordafrika. I tre måneder kørte familien med de to ældste børn gennem alle de nordafrikanske stater i et folkevognsrugbrød, - og Vetle skrev artikler.

Året efter blev Vetle ansat ved FN, og i løbet af blot seks uger blev udrejse forberedt og huset fremlejet, og hele familien flyttede til Samoa. "Det var spændende," siger Birgit, "men alting gik naturligvis ikke lige godt..." - og året efter brød Birgit op og rejste til Danmark, dvs det gjorde hun ikke, for huset var stadig fremlejet, og i 3 måneder slog hun og børnene sig ned i Spanien, som Birgit var blevet betaget af undervejs til Nordafrika.

Alenemor i Romerhusene

Birgit boede igen på Carl Plougsvej, og nu som alenemor med ialt 5 børn. Den sidste kom til i 67, og senere var der desuden et plejebarn i en periode. Der var mange ting at tage stilling til, og Birgit tænker tilbage på at måske er det største problem ved at være alene at man ikke har nogen at diskutere daglige hændelser og oplevelser med. I dag kan det vise sig at hun og børnene har vidt forskellig opfattelse af fælles begivenheder fra dengang.

Den ældste - Jan - var begyndt på Gurvevejen skole før rejsen til Samoa, han var glad for skolen og fortsatte der. Nummer to - Janina - startede i Lilleskolen på forslag fra Kjædegaard, og de andre fulgte efter, efterhånden som de blev gamle nok.

I 60'erne var forestillingerne mere fastlåste med hensyn til hvad mænd og kvinder skulle beskæftige sig med. Når romerne havde arbejdsweekend, var det mændene som udførte arbejdet medens kvinderne lavede frokosten. "Det var imidlertid også i de år der skete opbrud i kønsrollerne," fortæller Birgit, "og da jeg var både far og mor i mit hus ville jeg også være med til at arbejde. - Klædt i en fin hvid joggingdragt gik jeg ud til et mandehold, som stod midt i Dalen for at fjerne en sandkasse. - Men åh himmel, hvad gør jeg her, tænkte jeg, da jeg stod der i mit alt for fine tøj og ikke bare kunne gå igen. Men så ville tilfældet at mændene ikke kunne blive

NYT NAVN til SKURET .....

enige om, hvad de skulle gøre med sandet, og så faldt det mig ind at foreslå at sprede det i græsset, og sådan blev det og jeg kom helskindet ud af den akavede situation."

Romerliv i 60erne

"Man havde rigtige vintre i 60erne og meget sne, og når vi skulle op til den lille købmand, der hvor Fakta nu ligger, foregik det med ski og kælkk som vi havde stående ved hoveddøren. Nogle gange var det som at bo på et højfjeldshotel med smuk, klar luft og fuldstændigt stille. Jeg har for eksempel siddet lunt og rart i gårdhaven og ammet min yngste i sol og sne," fortæller Birgit.

"Nytårsaften 1968/69 løb romerne på ski nedover bakken til Dalen med fakler i hænderne, - det så vidunderligt ud. Selv kunne jeg ikke rigtigt komme ud fordi et af børnene var syge, men jeg stod i hoveddøren og så det."

"Sommeren har jo altid været dejlig i Romerhusene og et enkelt erindringsbillede blandt mange er børnene som sidder i et hav af gule mælkebøtter, som breder sig over Dalens skråninger. - Et andet billede er cykelturene med børnene til stranden ved Højstrup."

"De første romere kom alle steder fra, og i begyndelsen var der ikke så meget 'vi og os' men fællesskabet opstod efterhånden om fælles opgaver, og børnene betød jo meget," fortæller Birgit. "Der har altid være romere som var gode til at få noget til at fungere, og der har naturligvis også været de mere egenartede, men alt i alt er det som om meget er blevet nemmere i årenes løb." -

"Nogle romere startede lilleskolen, som mine børn fik fornøjelsen af. Andre tog sig af området, og når det trods alle forskelle er lykkedes at holde stedets stil og et vist naturpræg i det grønne skyldes det vel fra starten Hjertholm og Leif Sørensens grønne plan og den omstændighed, at der hele tiden har været nogen til at følge op."

I 1972 kom den yngste i børnehaven og de øvrige gik i skole. Birgit kunne som andre af generationens kvinder forlade hjemmet, og hun har i en årrække arbejdet på plejehjemmet Birkebo.

PS! Birgits 5 børn er: Jan (1956), Janina (1958), Line (1962), Aniki (1964) og Mik (1967) /jj

På generalforsamlingen i maj foreslog Ørn at finde et nyt navn til det ombyggede 'SKURET'. Forslaget blev nærmest overhalet af 'Clemme' som foreslog 'MAGASINET', fordi bondegårde har 'skure' men herregårde har 'magasiner'. Det forslag er siden fremsendt skriftligt af 'Morten', som havde brug for et navn for at kunne skrive Den grønne Plan færdig

Andre forlydener går på, at 'teglskuret' giver mest mening. Senest har Henning Vig foreslået at kalde bygningen for 'KULTURARVVSFORSTYRELSEN'.

En afgørelse om navnet træffes på Julemødet den 25. november

ROMERHUS ØNSKES .....

Vi er en familie på to voksne og to børn på 6 og 10 år, der gennem længere tid har været på jagt efter et Romerhus, hvor garagen er inddraget til beboelse, eller hvor der ligger en tilladelse til denne udvidelse.

Miljøet, beliggenheden og husene vil passe meget godt til vores familie.

Vi står skrevet op som interesserede til disse huse hos adskillige ejendomsmæglere men har erfaret at de også kan blive solgt udenom mægler.

Derfor denne henvendelse.

Venlig hilsen Lene og Frank R. Nielsen,

Sudergade 17.1, 3000 Helsingør, telefon 49263630

KØB&SALG på HJEMMESIDEN

På hjemmesiden oprettes nu en rubrik, hvor romere kan oplyse om køb og salg samt navnet på den ejendomsmægler, som har solgt i kommission (med mindre man eventuelt selv vil forestå salget).

Under samme rubrik kan man finde Romerpiecen med generelle oplysninger for eventuelle købere, ejendomsmæglere.

Hjemmesiden udvikler sig iøvrigt fortsat med såvel generel som intern information.

Hjemmesidens adresse er: www.romerhusene.dk

ROMERLIV XIII .....Ib og Gitte Kvolsbjerg fortæller om Romerhusene og Lilleskolen

Ib og Gitte Kvolsbjerg hører til romernes første generation. - De boede HV13. - De er begge lærere af profession, og Ib blev den første leder af Lilleskolen, som startede i Romerhusene. Efter seminarieret var Ib Cfer i Hillerød. Her mødte han Birger Schmidt som fortalte om Romerhusene, og begge fik arrangeret at øvelsestimerne ved CFs køreskole gik til Helsingør således de kunne følge med i byggeriet (Birger Schmidt fortalte herom i RomerNyt-19/red). Både Ib og Gitte fandt bebyggelsen spændende, og så gik turen til Berning med valg af hus, kontraktsskrivning og finansiering.

“Egentlig havde vi en aftale om HV15, som ligger ud til Søen,” fortæller Ib Kvolsbjerg, “men da tiden for indflytningen nærmede sig beklagede Berning at der havde været kludder med registreringen, og vi måtte vælge nr13 i stedet for. - Der er næppe tvivl om at rækkefølgen blev ændret fordi køberen af nr15 kunne lægge penge på bordet, men vi var dog helt tilfredse med nr13.

Statslånet var på 22.500kr og afdragsfrit. Det blev givet efter boligstøtte Lovgivningens §4a til folk ‘under sygekassegrænsen’. Beregningsgrundlaget var 38.000, men den samlede anskaffelse løb op i 59.000kr idet garageport, oliefyr og en række andre anskaffelser lå ud over beløbet. Differencen blev udredt med andre prioriteter, som skulle afdrages med 1.200 kr alt i alt pr halvår. - Dengang var det hårdt nok for folk med små indtægter”.

Med bolig i Romerhusene var det naturligt at søge job i Helsingør. Men Ib havde ideer om en skole hvor læreren skulle høre efter børnene og ikke bare bestemme, og han fortalte om ideerne på sit første møde med skolekommissionen. Så var det pludselig ikke let for hverken Ib eller Gitte at få job. De måtte begge henvende sig til Tikøb kommune, som var nabokommune dengang, og her blev de begge ansat.

Der var mange børn i Romerhusene første år. Ib og Gitte havde selv Pia og Gry, og siden kom Bo. Ved årsskiftet 1961/62 begyndte en del af forældrene at tale om den kommende skolestart og muligheden for at finde et alternativ til den store folkeskole. Gitte og lille Pia havde selv været til præsentationsdag på Gurrevejens Skole, og det gjorde stort indtryk på Gitte at Pia kun havde eet spørgsmål: “Hvor kommer man ud?” - En ting er imidlertid at snakke om alternativer og noget andet at gøre noget ved det, og her skulle det vise sig at nogle var mere vedholdende end andre.

Lise og Per Iversen i Prøvehuset (CP51/red) var ildsjæle i foretagendet. Lise kendte Den lille Skole på Gammelmosevej i Bagsværd og hun forkyndte på sit klingende norske at sådan en skolen også kunne laves i Helsingør. - Flere begyndte at tro på sagen. Man læste om Neills ‘Summerhill’ og også Ib kendte ‘Rasmus’ og Kirsten Sigsgaard på

Gammelmosevej og skolemanden Sidenius, samt flere andre som var banebrydende i de år og som kunne give gode råd.

Grundlaget var Friskoleloven som gjorde det muligt at oprette friskoler med tilskud under forudsætning af at man havde mindst 20 elever, skoleprogram og godkendte vedtægter. Efter Friskoleloven var Den lille Skole på Gammelmosevej i sin tid startet og over det ganske land kom der adskilligt flere i de følgende år.

Skolepengene blev fastsat og en arbejdskapital sikret ved kassekredit med solidarisk kaution. Sådan én kunne jo være ubehagelig nok, idet kreditor i en given situation blot behøvede at gå til een i kredsen for at inddrive en gæld. Men entusiasmen gjorde at man også overvandt den slags uvisheder.

Per Iversen ledte efter egnede lokaler og endte med at finde pension ‘Borrevold’ på Fredericavej. Pensionen skulle lukke og stedet var egnet, men lokalerne kunne først overtages hen mod jul 1962. Helsingør Lilleskole skulle igang allerede efter sommerferien, og skolekredsen besluttede at starte i tre romerhuse og flytte, når ‘Borrevold’ var klar.

Fra Romerhusene bestod skolekredsen af Fischer Hansen (KV97), Iversen(CP51), Birgit Jørgensen (CP11) Kielland-Brandt (BV3), Kjædegaard (CP17), Kjærsgaard (BV8), Rue (CP49), Schmidt (KV95), Stürup(CP41) og Gitte&Leif Sørensen (CP45). Resten kom udefra, de to fjerneste fra hhv. Søborg og Helsingborg.

Og så startede Helsingør Lilleskole 1.sept.1962 med 16 børn i børnehaven hos Kielland-Brandt, 16 i 1.klasse hos Kvolsbjerg og 5 i 3.klasse hos Iversen. Ib Kvolsbjerg var ansat som skoleleder, medens Gitte fortsatte i folkeskolen. De første lærere var desuden Gerda Eggli i børnehaven og Hans Henrik Ley (*senere børneudsendelser i TV*), han skulle stå for det musiske.

“Det var sin sag at bo med en skole i huset,” fortæller Gitte Kvolsbjerg. “Hvert barn havde sin stol stående fordi vi jo ikke havde alle de stole selv, og

.....

hver morgen skulle der rigges til for børnene før jeg selv kunne komme ud af døren, - om eftermiddagen var der lærermøder og om aftenen kom forældrene." - Hos Kjelland-Brandt var der lyst linoleum på gulvet, og det måtte vaskes hver dag efter skoletid, - "det var en lettelse for Gerda Eggli at børnehaven kunne flytte til 'Borrevoold's gartnerbolig allerede fra efterårsferien," husker Gitte. - "Lille Pia havde sin far som lærer, og hun kunne ikke finde ud af om hun skulle tiltale ham som 'far' eller 'lærer' og valgte derfor det neutrale 'I', - og Hans Henrik Ley var nervøs for sine klaverfingre fordi der hele tiden blev smækket med døre, når børnene løb ud og ind."

Ved juletid flyttede Lilleskolen til 'Borrevoold', og for romerbørnene blev der lavet en taxaordning, hvor lille Gry måtte 'betale extra' for køreturen for at få sin store dukke med, - den havde hun selv indskrevet i børnehaveklassen. - Den meget blandede forældreskare kunne klare meget af ombygningen og indretningen selv. Skolen voksede og i 2002 havde den 40 års jubilæum. Ib Kvolsbjerg har forladt den forlængst.

"Kun en del af romerne var med i Lilleskolen, men der var også meget andet at være fælles om både i Lilleskolen og udenfor," fortæller Ib Kvolsbjerg. "Romerhusene blev plantet til, og vi byggede lege-stativer og pillede dem også ned igen. Ejerlaugets generalforsamlinger blev holdt på Lilleskolen, og Per Iversen havde tegnestue i et ledigt lokale dér. Da han skulle lave guldmedaljeprosjekt hjalp mange romere til, nogle kunne tegne og andre kopiere og klæbe op. Da han fik sin guldmedalje holdt vi en kæmpefest på Søen som var islagt og med lys hele vejen rundt."

"Børnene legede sammen uanset om de gik på den ene eller den anden skole," fortæller Gitte Kvolsbjerg, "og det gik også fint med at se efter hinandens børn. - En dag gav det dog også anledning til en forskrækkelse. Jeg var et ærinde i byen og fra Birger Schmidts hus skulle de holde øje med vores børn tværs over Lunken. Men så skete det, at nogle af børnene lavede bål og ilden bredte sig i det tørre græs, og så var det ikke muligt at passere Lunken. - Der skete dog gudske lov ingen ulykke ved den lejlighed." - "Vi hørte forøvrigt til dem, der i en periode havde 'ung pige' i huset. Det var for at passe børnene så jeg kunne komme hjemmefra. - Vores 'unge pige' var Birthe Tove før 'Sengekantfilmene', og hun lå i haven og så dejlig ud, når jeg kom fra skole." - "Det var en tid med megen energi," slutter Gitte Kvolsbjerg /jj

WEBSPEED .....

TDC har omdelt tilbud om WebSpeed i forskellige hastigheder og med tilsvarende priser. Der er introduktionstilbud på opstarten og tilbud om 1-3 måneders abonnement uden beregning afhængig af om 5, 7 eller 10 husstande melder sig til inden 26.november.

LTTudv/Henrik Specht har vedlagt orientering om hastighederne i relation til behov, og Jens Hovgaard tilbyder (i et vist omfang) assistance til romerne i forbindelse med 'gør-det-selv' installation.

I skrivende stund er der 6 tilmeldinger, og sagen er dermed igang. Det er **vigtigt at at oplyse hver tilmelding inden fristen til Henrik Specht** således at vi sikrer os at få rabatten i hus.

Hvis nogen forøvrigt ligesom undertegnede har problemer med selve den tekniske installation (flere stik, kabeltrækning oa.) har jeg fået oplyst, at dette kan udføres af TDC eller ved henvendelse til installatør Svend Mortensens eftflg./Jan Ibsen (Stjernegade) hvis man hellere vil have en lokal mand til det. Jeg har desuden forstået, at installationen kan udføres trådløs (med såkaldt rooter) til TV og en, to eller flere computere. Udstyret hertil leveres i forbindelse med bestillingen. /JJ

ISTID .....

Vinteren står for døren.

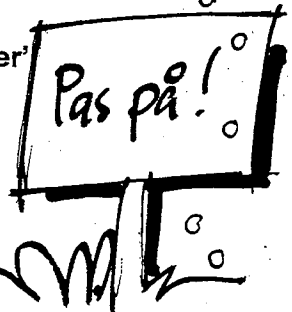
Skilte med '**ISEN er USIKKER**' sættes op omkring Søen, når frosten sætter ind.

Så må ingen gå ud på isen før den er tyk nok. Det gælder også selv om 'der er voksne med' for ellers kan andre ikke finde ud af hvad der gælder.

For kommunale søer vedkommende skal isen være 13cm tyk før en sø åbnes for skøjteløb. Den regel gælder også for Romerhusene.

Når isen er 13cm, vendes skiltene og lågen åbnes. Ved tøj lukkes igen, og ved ny frost skal isen igen måles før der åbnes for skøjteløb.

Stig Andersen (BV1) er 'ismester' Han måler isens tykkelse. Andre må også gerne måle, men åbning af Søen må kun ske efter aftale med Stig.

INDHOLD ...

Bundbid	01
Julemøde 2004	01
Oplæg Julemøde	02
Status LOVudv	03
3 matrikler	04
Fra høringen	05
Romerliv xII -	
Birgit Jørgensen	06
Skur eller ??	07
Romerhusønske	07
Køb&salg	07
Romerliv XIII -	
Kvolsbjerg	08
WebSpeed	09
Istid	09
Vinduessagen	10

KALENDER

Torsd. 25/11.2004
Julemøde

Søndag 6/02.2005
Fastelavn

Lø-sø 26-27.2.2005
Beskærewekend

Lø-sø 30/4-1/5 05
Arbejdsweekend
(HV står for frokost)

Onsd. 25/05.2005
Generalforsamling

RomerNyt-redaktion
JørgenJørgensen HD3
Næste nummer
kommer primo februa

Evt. indlæg bedes
aftalt med red. senest
15.januar

VINDUESSAGEN .....

I tidens løb er der givet adskillige tilladelser til ændring af romerhusenes vinduer til termoruder. En ansøgning herom blev afslået i 2003, og det reagerede Bygningsudvalget på. Det er tidligere omtalt i RomerNyt, men sagen fortsætter, og der skal være møde igen her i november.

Det Særlige Bygningssyn (SB), som sammensættes hvert fjerde år, og Kulturarvsstyrelsen (KuAS) har i fællesskab skærpet kravene til fredning i det hele taget og dermed også til Romerhusene. Nu skal der lægges større vægt på det originale.

På DS's hjemmeside kan man finde en udskrift af mødereferater, og fra 12.3.03 læser man vedr. Romerhusene at: *"Det Særlige Bygningssyn fandt generelt manuelle gode (Romerhusenes Vedligeholdelsesvejledning/red). Bygningssynet finder dog, at den oprindelige udformning af det store faste vinduesparti i stuen er afgørende for fastholdelsen af de arkitektoniske kvaliteter på dette sted. Vinduespartiets udformning med to enkelt lag glas monteret ca 1 tomme inde fra henholdsvis den ud- og den indvendige side af karmene bør derfor opretholdes ved eventuel udskiftning og ikke erstattes med en termorude som foreslået i vedligeholdelsesmanualen. - I forlængelse heraf finder Bygningssynet, at den tilsvarende opbygning af de faste vinduer i værelserne også bør opretholdes".*

Denne udmelding fra DS har været drøftet på flere møder med Jens Borsholt (KuAS), og senest har KuAS foranlediget en rapport udarbejdet med anvisning på blandt andet hængsling af de koblede rammer for at gøre vinduespudsning nemmere. Rapporten ligger i udkast, BYGNudvalget har kommenteret den i flere omgange, og her midt i november er et møde med KuAS berammet for at drøfte rapporten og mulighederne for en prøveudførelse af de foreslåede pudsebeslag.

Sideløbende med den diskussion og som oplæg til samme møde har BYGNudv. skrevet til KuAS, at den nuværende Vedligeholdelsevejledning anviser termoruder med fredningsmyndighedens velsignelse, og romerne vil i dag næppe kunne bringes til at forstå et forbud mod termoruder.

BYGNudvalget foreslår derfor en mere langsigtet strategi hvorefter:

- 0) **Termoruder accepteres indtil videre**, hvorved et udtalt krav fra den nuværende generation af romere imødekommes.
- 2) Sideløbende præciseres **ideelle krav til fredningen** med hensyn til: konstruktions-typer, profiler, teknisk kvalitet, vedligeholdelse og glaskvalitet.
- 3) En **teknisk og holdningsmæssig afklaring afventes**, idet ingen i dag kan vide: **om** interessen i fremtiden vil samle sig om Utzon som 'modernist' hvorved endnu ikke-kendte tekniske løsninger kan blive relevante, eller **om** interessen vil samle sig om det oprindelige og autentiske f.eks. mht. trukket glas, skruer m. kær, gammeldags malebehandling osv.
- 4) I **mellemtiden** foreslås tilladelser til termoruder givet, med krav om at nye **konstruktioner skal kunne føres tilbage** til det oprindelige, - for eksempel kan glasfalse til termoruder reduceres med en ilagt liste, hvis det bliver aktuelt at gå tilbage til koblede rammer og enkeltlags glas.

Bygningsudvalget vurderer at en fremgangsmåde som her foreslået vil medvirke til at sikre romerhusene for fremtiden samt stimulere romernes opmærksomhed på, hvad vej udviklingen går. -

Lige nu afventer BYGNudvalget at drøfte mulighederne med KuAS.

Mødet er berammet til 16.november.

*